

Birgitte Bergmans nytårstale til kulturen

Taler

Birgitte Bergman
Kulturordfører for Det
Konservative Folkeparti

Dato

17. december 2021

Sted

DK4

Nu står vi her igen.

Dele af kulturlivet er lukket ned, og andre dele af kulturlivet mærker desværre også en tilbagegang.

Coronaen har siden marts 2020 ramt kulturlivet hårdt.

Det er blevet til to år uden sommerens mange festivaler, utallige aflysninger, koncerter, museumsbesøg og teaterforestillinger.

De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at livemusikken i 2020 tabte 70% af gæsterne i forhold til året før.

Seks millioner gæster.

Det er noget, der kan mærkes.

Landets mange museer blev også lukket ned, og da de måtte åbne igen, blev de ramt af helt ulogiske krav om coronapas.

Paradoksalt nok var det de kulturvirksomheder med den største grad af egenindtjening, som blev ramt hårdest.

Værst var det for dem, som levede af udenlandske turister.

Her forsvandt omsætningsmuligheden fuldstændig over natten, og mange kæmper stadig med omstilling og manglende indtægter.

Coronaen lærte os også, at det er tydeligt, at samspillet mellem kulturlivet og forståelsen af deres rolle, forretningsmodeller og værdiskabelse kunne have været langt bedre.

Selv oplevede jeg en stor frustration over Kulturministeriets manglende handlekraft under krisen, og netop den manglende forståelse for, at kultur også er et erhverv.

Det tog lang tid at få ministeriet og kulturministeren i omdrejninger, og det var en kamp at få etableret de fornødne kompensationspakker, men det lykkedes heldigvis hen ad vejen på grund af kulturordførernes tætte samarbejde.

Det er nemlig vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at kulturerhvervet kommer godt i gennem krisen, og samfundet har mest muligt åbent.

Ser vi fremad er det glædeligt, at der nu sættes fokus på at styrke vidensgrundlaget i kulturlivet med nye analyseinitiativer, så både folkevalgte myndigheder og ikke mindst kulturlivet selv kan få fast grund under fødderne, så alle hele vejen rundt er bedre rustet fremover.

For hvad ville Danmark egentlig være uden et rigt kulturliv?

Danskerne har gennem århundreder opbygget et land, som vi er stolte af.

Et land, som er blevet til det, vi kender i dag.

Fordi vi gennem skiftende tider er blevet influeret og formet af kristendommen, af filosofien, af videnskab og kritik bragt til os eller hentet af os sydfra.

I dag er verden præget af opbrud.

Danmark er under pres fra flere fronter.

Coronakrisen har sat sit præg på verden.

Techgiganterne er mere magtfulde end regeringer, de skaber nye muligheder, men medfører også udfordringer for vores demokrati og nationale interesser.

Og vi skal overveje, hvor det egentlig er, vi gerne vil hen, og at vi tager en debat om udfordringerne og agerer på det.

På det, der følger med techgiganterne.

Danmark er også under pres fra migranter fra store Mellemøsten og fra Afrika, som banker på Europas døre.

I de kommende år vil tusindvis af flygtninge og deres sammenførte familiemedlemmer formentlig kunne søge om dansk statsborgerskab.

Mennesker, som hverken er opvokset med demokrati eller Højskolesangbogen.

Alt dette sætter vores sammenhængskraft på prøve.

Og vores værdier og normsæt udfordres.

Den demokratiske samtale er under pres.

Derfor skal vi også betragte vores historie og vores kulturarv som det fundament, der er grundlaget for, at vi kan stå fast, når stormene rusker i Danmark.

Det er i dette fundament, vi har vores rødder fæstet, og det er herfra, vi vokser og udvikler os som folk og nation.

Men hvis ikke vi har en solid kulturel modvægt, og fundamentet ikke er på plads, så risikerer vi at blive væltet bagover.

Og vi risikerer at miste vores kulturelle identitet.

Måske mister vi helt os selv.

Kulturen spiller en afgørende rolle i fremtiden.

Solidt fundament er forudsætningen for, at vi moderne mennesker kan tage del i vores samtid.

Derfor skal vi også understøtte den kunst og kultur, der har skabt og stadig udvikler Danmark.

Det er især vigtigt, at også unge mennesker er bevidste om vores historie og vores kulturarv.

Ligesom det er vigtigt, at vi værner om dannelse i Danmark.

Vi Konservative har været garant for dannelse, før det blev moderne.

Og vi vil også være det, når de politiske vinde uundgåeligt skifter retning, og hvis ordet bliver yt.

Men lad os med det samme slå fast, at dannelse ikke er et spørgsmål om at recitere franske digte eller benytte sølvtøjet i den rette rækkefølge.

Slet ikke.

Dannelse er den ordentlighed, der er skabt af summen af de traditioner og normer og tro og kultur, som Danmark er bygget på.

Betydningsfulde danske momenter, kulturinstitutioner, klenodier er med til at skabe en kulturel forståelse i nutidens omskiftelige samfund.

Og vi skal sørge for at inddrage vores børn og unge i en fælles historiefortælling.

Vi skal sikre dem dannelse, som er med til at give dem personlig lederskab og som hjælper vores børn og unge til at navigere i en kompleks verden og forstå sig selv.

Vi må indgå en generationskontrakt, hvor vi forpligter os til at vække interessen for næste generation og samtidig levere vores kulturelle skatte videre.

Tag eksemplet som Jellingestenene.

Stenene, som blev rejst af kongerne Gorm den Gamle og Harald Blåtand i slutningen af 900-tallet og repræsenterer overgangen fra asatro til kristendommen.

Efter hærværk blev de renoveret og er i dag beskyttet mod vind og vejr i fine glasmontrer.

Stenene står smukkere end nogensinde før, og de er blevet optaget på UNESCOs liste over enestående verdenskulturarv, og Jellingestenene er et af Danmarks vigtigste fortidsmomenter.

Selvom Det Konservative Folkeparti er et parti, der går meget op i at passe på borgernes penge, så er der også nogle ting, der er værd at prioritere.

Vi ønsker at understøtte vores museer, vores kulturarvelige institutioner og dansk litteratur og kunst.

Vi har ikke råd til alt.

Og så skal vi have mod til at træffe de svære valg og understøtte det, vi mener, der er værd at bevare.

For nogle ting er vigtigere og vejer tungere end andre.

Kulturpolitik er vigtigt for os som Konservative, for hvis alting er lige godt, så bliver det hele ligegyldigt.

Vi skal turde at sige, at det er vigtigere at støtte Det Kongelige Teater frem for olietøndetrommeri, eller de historiske museer skal prioriteres frem for Akademiet for Utæmmet Kreativitet.

Hvis vi ønsker at videreføre vores kulturarv og vægte kvaliteten frem for kvantiteten, så skal vi turde at prioritere.

Turde at vælge til og fra.

Og før vi vælger til og fra må vi indse, at al form for kunst ikke er for alle.

Selvom jeg gerne så, at flest mulige danskere får adgang til kunst- og kulturoplevelser, så må vi ikke være bange for også at dyrke og understøtte det exceptionelle og det sublime.

Der er ikke grund til at forfladige kunsten og litteraturen for at finde en tilpas lav fællesnævner.

Hvis vi ønsker et Danmark, der skal kunne tilbyde kunst og kultur i verdensklasse, så skal vi også gøre os bemærket internationalt.

Og så skal vi have mod til at prioritere det.

Egentlig er vi jo som folk meget uhøjtidelige.

Danskerne stemte stegt flæsk og persillesovs ind som deres nationalret i 2014.

Og vi kan så godt lide, når vores dronning viser sig fra sin folkelige side og overrasker en folkekær skuespiller på scenen i Cirkusrevyen.

Grundlaget for dansk mad har historisk været de fødevarer, der lader sig fange, samle og dyrke i Danmark.

Men i Danmark kan vi også heldigvis dyrke det jordnære og det sublime.

International kulturudveksling og import af alskens forunderlige fødevarer har med tiden placeret det danske køkken på verdenskortet.

27 danske restauranter deler i dag 38 michelinstjerner.

Ved prisuddelingen “Worlds 50 Best Restaurants This Year” blev Noma og Geranium kåret til henholdsvis bedste og næstbedste restauranter i verden.

Det er første gang i listens historie, at de to bedste restauranter ligger i samme by.

Det amerikanske medie Blue Berg kaldte Noma for verdens mest kendte restaurant, mens magasinet Vogue skrev, at hvis du har mulighed for at spise hvor som helst i verden, så bør det være på Noma i København.

Det er jeg stolt af, og det betyder rigtig meget for den kulturturisme, som også er så vigtig for Danmark.

Jo flere områder, hvor Danmark kan gøre sig positivt bemærket internationalt, jo bedre.

Det er godt for turismen, og det er godt for dansk økonomi.

Påvirkning fra andre lande og kulturer er i mine øjne meget velkomne i Danmark.

Vi rejser, arbejder og flytter på tværs af landegrænser, hvilket er en stor berigelse for os alle.

I langt de fleste tilfælde.

For vi har åbenlyst problemer med integrationen i Danmark, hvor mindretal forsøger at pådutte majoriteten, hvordan vi skal leve, spise og glæde os.

Det duer altså ikke.

Jeg vil hverken tale om svinekød i daginstitutioner eller om badeforhæng i skoleomklædningen nu.

Nej, jeg tænker på noget andet.

Et fænomen, der i højere grad kommer vestfra end østfra.

Og som jeg ikke tror, vi har set omfanget eller resultatet af.

Krænkelseskulturen.

Wokeness, identitetspolitik.

Det er et fænomen, der gør, at en mand ikke kan udtrykke sig om ligestilling mellem kønnene.

At man som heteroseksuel ikke kan udtale sig om seksuelle minoriteter.

Eller at man som hvid ikke kan have en mening om ikke-hvides historie eller

vilkår.

Vi har at gøre med noget, der minder rigtig meget om en ideologi, der resulterer i debatter, der er så polariserede og så uforudsigelige, at de fleste almindelige mennesker slet ikke er klar over, at de krænker nogen blot ved at deltage i en diskussion.

Det er blevet tæt på umuligt at deltage i samfundsdebatter, der omhandler identitet.

Skoler, forretninger og museer kan ende i gigantiske shitstorm, hvis de bruger de forkerte ord eller synger den forkerte sang til morgensamling.

Sidste år blev vores kongelige danske kunstakademi omdrejningspunktet for en happening, hvor selveste institutionslederen smed en buste af Frederik den 5. i kanalen.

En stolt institution, der har udviklet sig til en enklave af woke-mennesker, hvor racismen kun kan udøves af hvide mennesker mod minoriteter.

Farcen omkring rematerialisering betød, at vi fra den borgerlige side blev enige med regeringen om, at Kunstakademiets billedkunstskoler som uddannelsesinstitution skal fastholde et kunstnerisk højt niveau i undervisning ved blandt andet at oprette en kompetent og fagkyndig bestyrelse på Kunstakademiets billedskoler.

Det er et fattigt synspunkt, at momenter skal ødelægges og rives ned, hvis vi skal tage afstand fra historien.

Vi sletter ikke slaveriets historie, fordi vi fjerner en statue af en sydstatsgeneral eller ødelægger en buste af en konge.

Og vi kan ikke dømme fortiden med nutidens briller.

Tværtimod bliver vi klogere af at diskutere historien og de fejl, der er blevet begået.

Den, der ikke lærer af historien er som bekendt dømt til at gentage den.

Danmark er et lille land, og vi har ikke plads til splittelse.

I stedet for at nedbryde det eksisterende, som venstrefløjten har forsøgt sig med siden 68, så lad os i stedet understøtte og bygge vores kunst og kultur op.

Vi skal snart til at forhandle ny medieaftale.

Her spiller vores fælles kulturelle fundament også en vigtig rolle.

For hvis unge mennesker skal kunne finde vej i en globaliseret verden og et endnu mere komplekst mediebillede, så kræver det, at vi har et fundament at stå fast på.

Derfor er det også vores udgangspunkt, at vi fortsat skal prioritere midler til public service og dansksproget indhold.

Det er en erkendelse af, at ikke alt kan produceres på markedsvilkår.

Hvis vi ønsker dansk indhold til børn og unge og velproducerede dramaserier og dokumentarer om dansk historie, så er det lige præcis der, at DR har sin eksistensberettigelse.

Men der følger også et stort ansvar med, når man modtager milliarder af skattekrone årligt.

Derfor skal DR kontinuerligt vise, at de er hver en krone værd.

Lad os starte det nye år med at minde hinanden om hvilket dejligt land, vi har opbygget.

Et land, som er blevet influeret og formet gennem flere århundreder.

Og vi skal værne om vores kunst og kulturarv, om folkekirken, vores frisind og vores humør.

Vi skal åbne os mod omverden, og vi skal byde de mennesker velkommen, som kan og vil.

Vi skal studere vores historie og blive klogere.

Her til sidst vil jeg opfordre til, at vi husker at bruge kulturen.

At der fortsat er meget åbent, og jeg håber, at der lå en masse gode kulturoplevelser under juletræet i år.

Jeg glæder mig igen til at komme ud til sommerens festivaler, koncerter og til de mange gode kulturoplevelser, som venter derude.

Rigtig godt nytår.

Kilde

Transskriberet fra DK4s youtubekanal

Kildetype

Transskription

Tags

Det Konservative Folkeparti, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/birgitte-bergmans-nytaarstale-til-kulturen-2021>